

Variaties in kleuren

De kinderen leren mengkleuren genuanceerd gebruiken

Schaapjeswolken, 12 jaar

onderwerp

wolkenluchten

techniek

mengen met veel wit,
plakkaatverf

formaat

± 25 × 32 cm

Toelichting

Wie staat soms niet stil bij de prachtige luchten tijdens een zonsondergang? De lucht met het oneindig gevarieerde schouwspel van wolken blijft altijd boeiend. De vormen zijn suggestief, soms zien we figuren: koppen van heksen, schaapjes. Een wolkenlucht is het onderwerp van deze opdracht, juist omdat dit ons de mogelijkheid geeft om veel nuances te maken in kleur, maar ook in techniek. Voorafgaand aan een dergelijke les kan observatie van luchten het thema verdiepen. We moeten daarvoor op een lijstje van dag tot dag notities maken over kleur en vorm van de wolken. Ook afbeeldingen in de dagelijkse omgeving worden bekeken. Zijdelings van het doel van deze les wordt ook het schemabeeld wolk onderzocht. In plaats van het overbekende blauwe wolkje kunnen de kinderen fantasie en waarneming combineren in een werkstuk. In deze les bieden we alle kleuren aan. Van elke kleur slechts een klein beetje, maar van wit het meest. De kinderen kunnen zelf hun palet beperkt houden, maar er bestaat ook de mogelijkheid om eens flink uit te pakken. Er moet veel met wit gemengd worden. Het spoelwater is er weer in eerste instantie om te spoelen en niet zozeer om te verdunnen.

Begeleiding

We beginnen de les met een korte toelichting op het thema wolken. Er is het nodige gezien, genoteerd. Misschien zijn er wat afbeeldingen met wolken erop in de klas. We laten vorm en kleur beschrijven en aanwijzen. Hierna verdelen we de klas in groepjes; per groepje een palet met plakkaatverf, eventueel apart een schoteltje (of papiertje) met de witte verf, een of twee potten spoelwater en een penseel. We stellen ons voor dat we lekker op onze buik – de handen onder de kin – in het gras liggen. We genieten van het mooie weer én van de mooie lucht. De horizon is laag, want we liggen laag bij de grond. In de tekening kan dit corresponderen met een kleine strook op de voorgrond. De kinderen beginnen met de lucht. Er zijn soorten blauw te mengen, de wolken zijn verschillend van vorm. Zien we ook wel andere kleuren in de lucht? Denk erom: goed spoelen! We maken er ook een stukje van de aarde bij. Hoe zien we bijvoorbeeld het gras of de struikjes? Wanneer de tekeningen klaar zijn wordt de zaak opgeruimd. Een vorm van evaluatie is nu luchten bij elkaar te zoeken die op de een of andere manier gelijk zijn. Gelijk van kleur, gelijk van wolkenformaties. In de evaluatie letten we goed op de manier van schilderen. Is er te dun gewerkt? Zien we de sporen van het penseel in het werk? Zijn er nog tekeningen met schemawolken?

onderwerp

een warhoofd

techniek

mengen van alle
gegeven kleuren,
plakkaatverf

formaat

± 25 × 32 cm staand

Andere opdracht

Een onderwerp waarbij alle kleuren naar keuze kunnen worden gemengd is het kleurige warhoofd. De kleuren zijn danig door de war en dit betekent dat alle gegeven kleuren alleen gemengd gebruikt mogen worden. We beginnen met het opzetten van een globale kop. Daartoe schilderen we een flinke grote ovaal. Binnen deze vorm komen ogen, neus, mond. Denk ook aan haren, oren, hals. We geven er de voorkeur aan de opzet te schilderen. Zouden wij de opzet tekenen met potlood, dan zouden diverse details een

pietepouterige manier van schilderen in de hand werken. Daarom beginnen we grof en in het verdere verloop van de les bekijken we hoe gedetailleerd het werk kan of moet worden. Dat een thema als gekleurd warhoofd niet zo ongewoon is bewijzen wel de talloze uitdrukkingen als: wit van woede, pimpelpaars van de kou, vuurrood van schaamte en het ziet ons groen en geel voor ogen. Zijn de werkstukken klaar dan bekijken we of enkele van deze beeldspraken van toepassing zijn.

Warhoofd, 11 jaar